

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/181/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114203179
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3114203179.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobkyne B. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., J. XXXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. G. G., advokát, spol. s r. o., so sídlom J. L., Y. XXX/X, proti žalovanému E. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., E. XXX/X, zastúpenému advokátom JUDr. H. Y., so sídlom J., E. XXX, o zaplatenie 15.453,12 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 19. apríla 2018, č. k. 11C/28/2014-112 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zamietol žalobu o zaplatenie 15.453,12 Eur s príslušenstvom. Výrokom II. rozhodol, že žalovanému sa proti žalobkyňi priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným znesením. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 15.453,12 Eur spolu s 5,5 % ročným úrokom z omeškania od 06.09.2013 do zaplatenia a všetky trovy konania. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav: Dňa 27.10.2009 uzatvorila žalobkyňa ako dlžníčka a žalovaný ako veriteľ Zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obch. zák. Úver bol vo výške 12 400,- Eur. Zmluvné strany sa dohodli, že výška ročného úroku za poskytnutie úveru na základe tejto zmluvy je 35,832%, t. j. 2,986 % mesačne. Žalobkyňa sa Zmluvou zaviazala splácať veriteľovi úver spolu s dohodnutým úrokom za poskytnutie úveru formou pravidelných mesačných splátok úveru, pričom v jednotlivých mesačných splátkach boli zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky a splátka istiny. Žalobkyňa sa zaviazala splácať žalovanému každý kalendárny mesiac splátku úveru vo výške 380,- Eur, a to v lehotách uvedených v splátkovom kalendári, ktorý tvoril neoddeliteľnú súčasť tejto Zmluvy. Dňa 27.10.2009 uzatvoril žalovaný ako záložný veriteľ a žalobkyňa ako záložca Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam podľa § 151b a nasl. Obč. zák. Oznámením žalovaného zo dňa 04.06.2010 vyhlásil žalovaný predčasnú splatnosť istiny úveru ako aj celého príslušenstva úveru poskytnutého na základe Zmluvy o úvere zo dňa 27.10.2009. Zároveň vyzval žalobkyňu na zaplatenie zostatku úveru vo výške 12.390,26 Eur, zostatku príslušenstva úveru vo výške 16.385,67 Eur, administratívnych nákladov vo výške 60,- Eur a zmluvnej pokuty vo výške 0,18% denne vo výške 341,29 Eur. V oznámení uviedol, že odpúšťa žalobkyňi 50% dohodnutého príslušenstva úveru. Preto vyzval žalobkyňu na zaplatenie 29.177,22 Eur, a to po odpočítaní 50% príslušenstva úveru. Dňa 14.01.2013 sa uskutočnila dobrovoľná dražba nehnuteľností žalobkyne, ktoré boli predmetom zálohu podľa Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 27.10.2009, a to za účelom uspokojenia pohľadávok Y. a. s., Bratislava. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 39, § 43, § 52 ods.1, § 52 ods. 3, § 451 ods.1,2, §

456, § 457 § 657, § 658 ods.1, § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalobkyňa kontaktovala žalovaného, aby jej poskytol finančné prostriedky so zabezpečením formou záložného práva na jej nehnuteľnosť, za účelom vyrovnania dlhu zo zmluvy o úvere predovšetkým v spoločnosti Z., s.r.o. v sume 9.000 Eur a sporné strany sa dohodli na poskytnutí sumy 12.400,- Eur. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že účastníci konania uzavreli dňa 27.10.2009 písomnú zmluvu označenú ako zmluva o úvere na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni sumu 12.400,- Eur, za dojednaný zmluvný úrok 2,986% mesačne, 35,832% ročne, ktorú mala vrátiť v splátkach po 380,- Eur mesačne (posledná splátka vo výške 321,61 Eur) v lehote do 27.10.2019. Na zabezpečenie pohľadávky zriadila žalobkyňa v prospech žalovaného Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam záložné právo k nehnuteľnostiam v jej výlučnom vlastníctve, zapísaným na LV č. XXXX v k.ú. J.. Z okolností uzatvorenia predmetnej zmluvy vyplynulo, že vzťah medzi účastníkmi z tejto zmluvy nebol vzťahom spotrebiteľským, nevzťahujú sa naň ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ani ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa a žalobkyňa tak nepožičiava ochranu prináležiacu spotrebiteľom. Žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno v tom smere, že žalovaný mal v čase uzatvorenia zmluvy o úvere postavenie dodávateľa, teda konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a poskytoval úver nebankovým spôsobom. Úroky dohodnuté pri peňažnej pôžičke predstavujú odmenu za užívanie požičanej istiny. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov bola závislá len od dohody účastníkov zmluvy pôžičke a teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Toto obmedzenie vyplýva z ust. § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka. Neprimerane vysoké úroky dohodnuté pri peňažnej pôžičke sa všeobecne považujú za odporujúce dobrým mravom; spravidla ide o takú výšku úrokov, ktorá v čase ich dojednaní podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú pri poskytovaní pôžičiek peňažnými ústavami. Súd však v danom prípade prihliadal na okolnosti, za akých bola zmluva o pôžičke uzatváraná. Žalobkyňa mala viacero nesplácaných úverov a preto jej žiadna banka nebola ochotná dať úver. Nielen súdu z jeho úradnej činnosti, ale aj všeobecne je známe, že nebankové spoločnosti sa stávajú zmluvnými partnermi osôb, ktoré nepochodia so žiadosťami o poskytnutie úveru v bankách, lebo vstupné hodnotiace parametre ich bonity ako podstatné skutočnosti určujúce mieru rizika návratnosti poskytovaných úverov sú natoľko nepostačujúce, že banky im úver neposkytnú. Taktiež je súdu známe, že nebankové spoločnosti nepodnikajú s takou štruktúrou produktov ako banky, teda nemajú možnosť kompenzovať dôsledky neúspešnosti jedného produktu úspešnosťou iného. Známe je aj to, že nebankové spoločnosti zdroje pre poskytovanie úverov získavajú na finančnom trhu za odplatu, preto poskytujú úvery za vyššie úroky ako banky. Súdna prax nie je jednotná v posudzovaní miery toho, kedy dohodnutá úroková sadzba prekračuje hranicu zodpovedajúcu dobrým mravom. Najvyšší súd SR vo veci 1MCdo 1/2009 mal za úroky nezodpovedajúce dobrým mravom úroky vo výške 60%. Pre porovnanie v ČR je v rozpore s dobrými mravmi 4-násobok maximálneho úroku, akú poskytujú banky (KS v Ostrave vo veci 161Cm 944/2010 uviedol, že ide o pretrvávajúcu judikatúru NS ČR). Žalovaný poskytoval finančné prostriedky z vlastných súkromných zdrojov, ich návratnosť si nemohol kompenzovať takými produktmi ako banky a preto súd posudzoval primeranosť výšky dojednaných úrokov v porovnaní s tým, za aké úroky poskytovali úvery v danom čase nebankové spoločnosti, pretože žalovaný mal v tomto zmluvnom vzťahu obdobné postavenie. Súd za účelom hodnotenia primeranosti ročných úrokov 35,832% vychádzal z § 1 nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z., ktorým sa do účinnosti zák. č. 129/2010 Z.z. (do 11.6.2010) stanovovala maximálna výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, vypočítaná zo súhrnných údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2.štvrtrok 2009, platné pre zmluvy o úvere uzatvorené od 16.08.2009 do 15.11.2009, teda v čase vzniku zmluvného vzťahu medzi stranami. Pri úvere od 5 do 10 rokov u spotrebiteľského úveru so zabezpečením alebo leasing vo výške viac ako 6.500,- Eur bola akceptovateľná maximálna výška odplaty 26,86% a nesmela prevýšiť 46,38%. V danom prípade bola uzatvorená zmluva o pôžičke dňa 27.10.2009 s dobou splatnosti 10 rok s úrokom 35,832%, čo prevyšuje nariadením vlády akceptovateľnú hranicu o 8,978%. Pokiaľ takáto maximálna odplata bola akceptovateľná u spotrebiteľov, súd nedospel k záveru, že úrok 35,832% na dobu 1 roka je neprimeraný a preto nemôže byť rozporný s dobrými mravmi. V tomto konaní je zrejmé, že žalobkyňa začala považovať pôžičku za neplatnú až keď mala vrátiť celú istinu a žalovaný si uplatnil záložné právo na jej nehnuteľnosť. Žalobkyňa mala viacero úverov a v snahe zbaviť sa úveru u spol. Z., s.r.o. vo výške 9.000,- Eur s úrokom 3% mesačne akceptovala rovnaký úrok 2,986% mesačne aj u žalovaného. Žalobkyňa pôsobila ako obchodná zástupkyňa nebankovej spoločnosti dojednávala s klientami poskytovanie úverov. Musela preto pojmy ako istina a úrok (odmena za prenechané peňažné prostriedky), splátkový kalendár poznať a rozumieť im. Súčasťou predmetnej zmluvy bol prehľadný splátkový kalendár z ktorého bolo zrejmé akú finančnú sumu má žalovanému

vrátiť. V konaní nebolo ani preukázané, že by žalobkyňa ktokoľvek nútil uzatvoriť predmetnú zmluvu o požičaní peňažných prostriedkov výlučne so žalovaným ani že by bola v čase uzatvárania tejto pôžičky v nejakej tiesni. Žalovaný ako fyzická osoba nemal možnosť si bonitu žalobkyne preveriť, nakoľko nie je bankou/ nebankovou spoločnosťou s licenciou, musel sa spoliehať len na jej vyjadrenia a doklady. Nemožnosť dojednať zmluvu za iných podmienok nemal súd v konaní preukázanú. Za týchto okolností možno konštatovať nedostatok primeranej obozretnosti žalobkyne pri uzatváraní zmluvy o pôžičke / úvere. Spoliehanie sa na to, že sa v prípade platobnej neschopnosti sa dlžník dovolá súdnej ochrany, postavenia spotrebiteľa a zbaví sa nevýhodných dlhov, nemôže podľa názoru súdu požívať právnu ochranu. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol. Súd úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Žalobkyňa je toho názoru, že žalovaný uzatvoril vyššie uvedené zmluvy v rozpore s dobrými mravmi, pretože nemal oprávnenie na vykonávanie tejto činnosti v predmete podnikania, keďže uzatvoril zmluvu o úvere ako fyzická osoba bez uvedenia identifikačného čísla a uplatňoval si pritom odplatu v rámci RPMN vo výške 42,14 %, ktorá bola neprimerane vysoká. Keďže zmluva o zriadení záložného práva je k zmluve o úvere akcesorickým plnením, tak neplatnosťou zmluvy o úvere sa stáva neplatná aj zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam. Táto miera nákladov obsahuje aj náklady spojené s poskytnutím úverov alebo pôžičiek. Podľa § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. sa neuvádza, že subjekt uzatvárajúci zmluvu o úveru môže zahrnúť do zmluvy o úvere aj RPMN a podľa názoru žalobkyne túto RPMN môžu zahŕňať do zmlúv len banky a splátkové spoločnosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom v danom prípade ide o zmluvu o úvere uzatvorenú podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v platnom znení. Pokiaľ si žalovaný uplatňuje RPMN v zmluve o úvere musel by byť podnikateľom tak ako to uvádza ustanovenie § 499 zákona č. 513/1991 Zb., ktorý znie „Za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.“ Keďže žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere ako fyzická osoba a uplatňoval si pritom odplatu ako RPMN, je táto zmluva o úvere a zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam neplatná, pretože odporuje zákonu podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákona v súvislosti s § 267 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a ustanovenie § 499 zákona č. 513/1991 Zb. je kogentným ustanovením. Ďalej má za to, že žalovaný dojednal úrok v zmluve o úvere zo dňa 27.10.2009 v rozpore s dobrými mravmi, keďže výška ročného úroku za poskytnutie úveru je vo výške 35,832 % zo sumy 12 400,- Eur na obdobie od 27.10.2009 do 27.10.2019. Podľa tabuľky vychádzajúcej z webovej stránky Národnej banky Slovenska, priemerné úrokové miery vykazované domácimi úverovými inštitúciami podľa harmonizovanej metodiky, ktorá je v súlade s Nariadením (EC) No 63/2002 ECB bola za rok 2009 v mesiaci október, spotrebiteľské a ostatné úvery nad 5 rokov, vo výške úrokov 14,9175 % z čoho vyplýva, že úrok vo výške 35,832 % dojednaný žalovaným v zmluve o úvere zo dňa 27.10.2009 je neprimerane vysoký, prieči sa dobrým mravom a vytvára nerovné postavenie účastníkov a podmienky na neodôvodnené vysoké obohatenie veriteľa, pričom za desať rokov by žalobca vrátil žalovanému sumu o viac ako dva krát väčšiu ako si požičal, teda úrok by predstavoval 200 %. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešikanózný spôsob výkonu práv, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 137/2006 ktorý uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 49/96 a nález Ústavného súdu SR z 28.02.1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov zo zmluvy o úvere, uviedla, že problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou o neprípustnom, resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právnom úkonom, tak typickou práve v prípade tradičnej „úžery“ Táto doktrína nadobudla v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti. Predovšetkým treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov a ako bolo uvedené vyššie priemerné výška úrokov za rok 2009 v mesiaci október bola 14,9175 %. Podľa Ministerstva spravodlivosti SR je „úžera“ považovaná nad 30% alebo dvojnásobok priemernej úrokovej miery z bankových spotrebiteľských úverov, čo vyplýva aj z daného prípadu. Zmluva o úvere zo dňa 27.10.2009 bola uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a teda s poukazom na § 262 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. sa zmluvné strany dohodli, že sa bude spravovať OBZ. Žalobkyňa je však toho názoru, že v čase uzavretia tejto zmluvy sa na jej účastníkov vzťahoval aj zákon č. 258/2001 Z. z., keďže úverová zmluva odporuje § 3 ods. 1 citovaného zákona, že veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného

spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Žalovaný predložil zmluvu o úvere, ako by podnikateľky subjekt, hoci podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z. neuviedol svoje IČO pričom v zmysle § 4 ods. 3, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Hoci toto zákonné ustanovenie bolo obídene, žalobkyňa je toho názoru, že uvedená zmluva odporuje zákonu č. 129/2010 Z.z. a preto je absolútne neplatným právny úkon v zmysle § 39 OZ, ktorý stanovuje, že neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza. Žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil podľa § 388 CSP, žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť náhradu všetkých trov konania a právneho zastupovania pred súdom prvej inštancie, ako aj pred odvolacím súdom v rozsahu 100 %.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že odvolanie žalobkyne považuje za absolútne nedôvodné a žiada, aby odvolací súd odvolanie žalobkyne ako nedôvodné zamietol. Dôvodil tým, že žalobkyňa v podanom odvolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti, neprodukuje a nepredkladá žiadne nové dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd prvej inštancie sa s tvrdeniami žalobkyne uvedenými v žalobe a v priebehu konania riadne vypořiadal vo vyčerpávajúcom odôvodnení rozsudku. Z podanej žaloby nevyplývajú skutočnosti v tom smere, že by právne úkony - Zmluva o úvere a Zmluva o zriadení záložného práva trpeli takými vadami, ktoré by boli spôsobilé privodiť ich absolútnu neplatnosť. Právne úkony medzi žalobkyňou a žalovaným, bez ohľadu na ich formu, sú určité a zrozumiteľné, uzatvorené slobodne a vážne a obsahujú práva a povinnosti účastníkov týchto právnych úkonov, ktoré by mali byť dodržiavané a rešpektované. Účastníci zmluvy o úvere ako osoby neznalé práva uzatvorili predmetné právne úkony v takej forme, v akej sú uzatvorené, avšak ani táto skutočnosť nemôže mať vplyv na plnenie vzájomných povinností vyplývajúcich z týchto právnych úkonov, najmä potom, čo si žalovaný svoju základnú povinnosť, a to poskytnúť žalobkyni finančné prostriedky za dohodnutý úrok na dohodnutú dobu splnil, avšak práve žalobkyňa si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere neplnila. Čo sa týka dohodnutého úroku za poskytnutie finančných prostriedkov, v tomto smere je potrebné rozlišovať neprímeranosť a neplatnosť, výška úrokov môže byť neprímeraná ale nie je nezákonná, resp. spôsobilá privodiť absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Žalobkyňa podľa názoru žalovaného ničím nepodložila, v čom by mali byť zmluva o úvere a zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko všetky jej argumenty vyplývajú z ničím nepodložených argumentov. Žalovaný pri uzatváraní zmlúv vychádzal výlučne zo samotného návrhu zo strany žalobkyne a pri maximálnej miere ochrany k oprávneným záujmom žalobkyne a pri uzatváraní práv dbal vo vysokej miere na jej práva. Žalobkyňa si musela byť v danom prípade vedomá toho, že poskytnutie úveru fyzickou osobou za podstatne výhodnejších podmienok na druhej strane prináša so sebou prísnejšie dojednanie zmluvných podmienok. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32 Cdo/922/2007 zo dňa 24.05.2007. Uviedol, že v danom prípade nejde o žiadnu spotrebiteľskú zmluvu, ide o zmluvu uzatvorenú medzi dvoma fyzickými osobami, na ktorú sa vzťahujú príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o dobrých mravoch. Aj keď zmluva nesie názov „Zmluva o úvere“, je nepochybné, že bola uzatvorená medzi dvoma fyzickými osobami a pri poskytnutí finančných prostriedkov možno dohodnúť úrok za poskytnutie úveru, pričom označenie a forma zmluvy je pritom právne irelevantná, a preto podľa žalovaného neobstojí tvrdenie žalobkyne o tom, že žalovaný nemá právo na úrok za poskytnutie finančných prostriedkov z dôvodu, že nie je podnikateľom. Žalobkyňa nepreukázala tvrdenie, že by išlo o spotrebiteľskú zmluvu podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný ako veriteľ nekonal v rámci podnikateľskej činnosti, ale finančné prostriedky požičal žalobkyni ako fyzická osoba. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 05. decembra 2016, č. k. 13C/104/2014-92 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 4Co/104/2017-124 zo dňa 27 marca 2018. Mal za to, že údaj o RPMN je len informatívny, ktorý pre dlžníka uľahčil spôsob porovnania viacerých ponúk úverov alebo pôžičiek a žalovaný uvedením tohto údajja do zmluvy o úvere len chcel žalobkyni poskytnúť informáciu o tomto ukazovateli, keďže nejde o žiadnu podstatnú náležitosť zmluvy o úvere. Účastníci zmluvy o úvere sa dohodli o jej podstatných náležitostiach, a to o výške úveru, úroku za poskytnutie úveru, lehote splatnosti a následne pristúpili k podpisu zmluvy o úvere. Žalovaný si teda neuplatňuje RPMN, len ju v zmluve uviedol ako informáciu. Právne postavenie účastníkov zmluvy o úvere je na úrovni dvoch rovnocenných subjektov, bez toho, aby bolo možné z hľadiska obsahu a podmienok tohto právneho

úkonu subsumovať pod režim spotrebiteľského práva. Vzhľadom na uvedené žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona CSP, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval dôležitý verejný záujem v spojení § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP z nasledovných dôvodov:

5. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom závere, že vzťah medzi účastníkmi zo zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 27.10.2009 nebol vzťahom spotrebiteľským a nevzťahujú sa naň ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ani ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa, pričom žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno o tom, že žalovaný mal postavenie dodávateľa. Porovnaním zistil, že uzatvorená zmluva zo dňa 27.10.2009 s úrokom 35,832 %, prevyšuje nariadením vlády č. 238/2008 Z. z. akceptovateľnú hranicu o 8,9 % pri spotrebiteľských zmluvách. Pokiaľ takáto maximálna odplata bola akceptovateľná u spotrebiteľov, súd prvej inštancie tak nemohol dospieť k záveru, že úrok 35,832 % na dobu 1 roka je neprimeraný a preto nemôže byť rozporný s dobrými mravmi.

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobkyne uvádza nasledovné:

7. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

8. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Z uvedených ustanovení je zrejmé, že Občiansky zákonník už v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy zo dňa 27.10.2009 medzi žalobkyňou a žalovaným obsahoval definíciu spotrebiteľskej zmluvy, ako zmluvy, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Je nepochybné, že žalobkyňa by spĺňala definíciu spotrebiteľky podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru odvolacieho súdu však žalovaný nemá postavenie dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Pri výklade ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorá obsahuje definíciu dodávateľa, je potrebné vychádzať zo zmyslu a účelu úpravy ochrany spotrebiteľa a vykladať toto ustanovenie eurokonformne v súlade s čl. 2 písm. c) Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V predmetnej veci je zrejmé, že žalovaný je fyzická osoba, ktorá ako veriteľ poskytla úver inej fyzickej osobe. V konaní žalobkyňa nepreukázala, že by žalovaný poskytoval úver bežne v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z predmetnej zmluvy nevyplýva, že by žalovaný mal postavenie podnikateľa, pričom táto skutočnosť je tiež zrejماً zo samotného označenia zmluvných strán, ktoré sú označené ako fyzické osoby svojim rodným číslom. Uvedené sa týka aj zmluvy o zriadení záložného práva uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 27. októbra 2009. Odvolací súd tak v zhode s názorom súdu prvej inštancie ustálil, že v predmetnom vzťahu nejde o vzťah dodávateľa so spotrebiteľom, a teda nemožno ani aplikovať príslušné ustanovenia na ochranu spotrebiteľa, vrátane zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na ktorý žalobkyňa v podanom odvolaní odkazuje.

10. Ani tá skutočnosť, že žalovaný ako fyzická osoba v zmluve zo dňa 27.10.2009 označenej ako „Zmluva o úvere“ zahrnul aj údaj o RPMN neznamená, že v danom prípade žalovaný vystupoval ako podnikateľ, a už vôbec zahrnutie tohto údaju, ktorý ako vyplýva z kontextu zmluvy má informatívny charakter, nespôsobuje neplatnosť predmetnej zmluvy a ani zmluvy o zriadení záložného práva, ako uvádza vo svojom odvolaní žalobkyňa. Predmetná zmluva bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom zmluva o úvere má podľa Obchodného zákonníka povahu absolútneho obchodu bez ohľadu na povahu zmluvných strán, ktoré môžu mať aj postavenie fyzických osôb, pričom však nemusí ísť o vzťah spotrebiteľský. Fyzická osoba ako veriteľ preto môže uzatvoriť s dlžníkom zmluvu o úvere podľa uvedeného ustanovenia Obchodného zákonníka a nemusí mať postavenie podnikateľa.

11. Predmetná zmluva o úvere uzatvorená podľa Obchodného zákonníka je odplatnou zmluvou, pri ktorej sa zmluvné strany dohodnú na odplate vrátane úrokov. Pokiaľ teda ide o dohodnutý úrok v zmluve zo dňa 27.10.2009 vo výške 35,832 %, odvolací súd uvádza, že žiadne platné ustanovenie Obchodného zákonníka neupravuje, do akej výšky možno priznať úroky pri úvere medzi fyzickými osobami. Z uvedeného vyplýva, že pri zmluve o úvere možno dojednať úroky, keď výšku úrokov zákon žiadnym spôsobom nelimituje, avšak súd v konaní bol povinný skúmať aj to, či v danom prípade úroky neboli dojednané v neprimeranej výške, keď takéto dojednanie je v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívanie výkonu práva, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva.

12. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne pri posudzovaní primeranosti ročných úrokov 35,832% vychádzal tiež z § 1 nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z., keď výšku úrokov porovnal s prípustnou odplatom pre spotrebiteľské úvery, keď je zrejmé, že pokiaľ je takáto výška prípustná aj pre spotrebiteľské úvery, pri zmluve o úvere medzi fyzickými osobami nepôjde o dojednanie o výške úrokov v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie porovnaním predmetného úveru so spotrebiteľským úverom a s maximálnou prípustnou odplatom pre spotrebiteľské úvery v rozhodnom období zistil, že uzatvorená zmluva zo dňa 27.10.2009 s úrokom 35,832 % prevyšuje nariadením vlády č. 238/2008 Z. z. akceptovateľnú hranicu o 8,9 % pri spotrebiteľských zmluvách, pričom táto nepresahuje maximálnu výšku odplaty, ktorá bola pre spotrebiteľské úvery vo výške 46,38 %. Odvolací súd preto dospel k záveru, že dohodnutá úroková miera medzi stranami v tejto výške nie je v rozpore s dobrými mravmi.

13. Ďalšie odvolacie námietky žalobkyne boli totožné s tvrdeniami, ktoré uplatnila pred súdom prvej inštancie, a s ktorými sa súd prvej inštancie podrobne zaoberal. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vyhodnotil dôkazy v konaní vykonané každý jednotlivo a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov, a ktoré tvrdenia strán sporu mal za preukázané, a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil.

14. Keďže má odvolací súd za to, že záver súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby bol vecne správny, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).